TIGR A HYENA,

čili

Napoleon III. a Eugenie.

Historický román z pař. dob.

(Pokračování 72.)

Moc přátelství.

Císařovna Eugenie seděla na měkké pohovce a vzpomínala si právě na prince de Camerata, jehož ohnivá láska k ní žádného nebezpečí se nehrozila. Byla to tenkrát krásná hodinka, v kteroužmu byla dovolila, že se jí směl k nohoum vrhnouti; ale od té doby uplynulo již drahně času, a princ Camerata, jenž se byl zase do Paříže navrátil, neukázal se u dvora ještě ani jednou.

Bylo to však příliš mnoho, co mu tenkrát dovolila, byla tím jeho láska snad přesycena, anebo se snad vyhýbal Tuileriím pro nějakou důležitou příčinu?

Něco z toho muselo býti, neboť jak by se bylo jinak vysvětliti dalo, že se posud ani jednou o to nepokusil, aby tu krásnou hodinku obnovil, anebo aby se k ní jen přiblížil.

Tato myšlenka pobouřila Eugenii tak mocně, že se v ní rozproudila krev.

"Já jsem v jeho rukou," mumlala sama pro sebe. "Kdo ví, jestli mne jen proto neujišťoval, že mne miluje, jen aby mohl říci, že směl navštíviti císařovnu. Ale co by byl měl za příčinu, vydat se v takové nebezpečí, jen aby se mohl ke mně přiblížit? Ne, on mne musel přece opravdu milovati,—ale byla-li to jen ošemetná hra, aby mne dostal v moc, pak běda jemu."

Tu se pohnula záslona ve dveřích, a Eugenie se vzchopila.

V pokoji se objevila jedna z dvorských dám, učinila hlubokou poklonu a oznamovala:

"Nejvyšší komoří, pan hrabě Bacciochi."

Císařovna dala rukou znamení, aby vstoupil.

Bacciochi se k ní blížil v hluboké oddanosti. Eugenie ho vlídně přivítala a pravila pak, hledíc mu pátravě do obličeje:

"Přinášíte mi snad poselství od mého pana chotě?"

"Ano, přináším tajné poselství, Madame; ale není dvakrát příjemné."

"Vyť děláte tak smutný obličej, jako hrobař: mluvte co se stalo?"

Bacciochi mrštil pátravým okem po komnatě.

"Nemějte starost," mluvila Eugenie dále, spozorovavši, že chce býti bez svědků. "My jsme zde samotni."

"A infantka Barcelonská—"

"Ta není také na blízku—ale nač ta otázka?"

"Račte odpustit, Madame, jistá neslýchaná událost, která mého císařského pana strýce na nejvýš pobouřila, přišla na jevo."

Eugenie počala blednouti: to tajemné a vážné vystoupení Bacciochi ho na ni mocně účinkovalo. Přemohla však svůj nepokoj a tázala se s bradostí:

"Jen žádné dlouhé úvody, pane hrabě, co se stalo?"

"Jenerál d'Onzy, kteréhož císař velkokřížem čestné legie vyznamenal—"

"Nu, co s ním stalo?"

"Je poznán."

"A co dále?"

"Princ Camerata není mrtev, on se skryl pod škrapošku hraběte d'Onzy, aby mohl u zdejšího dvora svou hru dále provozovati, která císaře velice překvapila. Již se také ví, že princ nočního času skrze pavilon Marsan do tohoto křídla se dostal—"

"Bože, kdo mi to udělal?" zvolala Eugenie v strašném rozčilení.

Její oči metaly blesky, vzchopila se a upřela zraky na Bacciochi-ho.

"Vy mlčíte—já chci abyste mi odpověděl."

"Neračte se hněvati Madame na toho, jenž jest pouhým poslem a jenž vám veškerou svou oddanost k nohoum klade."

"Ta vaše zpráva pobuřuje můj hněv a překvapuje mne velice: já chci za každou cenu vědět, kdo tu pověst rozšířil, která není nic jiného, než hanebná lež."

"Já mohu jen tolik s jistotou říci, že vyšlo docela určitě na jevo, že je to princ Camerata. A o té noční návštěvě mluvil on sám—"

"O, ten bídník!" zvolala Eugenie.

"A jistá dáma ode dvora to dotvrdila—jinak by se to bylo nevyjasnilo."

"Jistá dáma od mého dvora? Mluvte pravdu, pane hrabě."

Bacciochi se poklonil a pokrčil ramenoma, jako by byl říci chtěl: bohužel.

"To mi postačuje. Ta jistá dáma nemůže být žádná jiná, než infantka Barcelonská. A jak mne vždycky ubezpečovala o své věrnosti," zvolala Eugenie trpce, "ale teď jsem se o ní přesvědčila."

"To je ovšem velký nevděk, který se nedá ani prominouti," doložil Bacciochi.

"Já vám děkuju, nejvyšší pane komoří. A poněvadž [illegible] infantku již ani vidět [illegible]te tak laskav a vyřiďte jí, že jest ze služby propuštěna, ale to vám povídám, příčinu jí neudávejte."

"Infantka by ale mým slovům sotva uvěřila. Paný roskas by tomu dodal většího důrazu."

"Já udělám, jak si přejete," pravila Eugenie, pospíšila k psacímu stolu a psala, každé slovo nahlas říkajíc:

"Infantka Barcelonská jest ze své služby propuštěna a opustí dvůr, aby daleko od něho vzdálena, o tom přemýšleti mohla, co jest věrnost."

"Zde to máte, nejvyšší pane komoří. Buďte tak laskav a oznamte to také císaři."

Bacciochi vzal od císařovny písemný rozkaz, a učiniv němou poklonu odešel, spěchaje přímo k infantce.

Když tato od Bacciochi ho psaní obdržela, jenž vítězně se usmíval, věděla hned, oč se tu jedná, že upadla skrze tohoto padoucha u císařovny v nemilost. Ona měla od této chvíle Tuilerií se vzdalovati, měla se vzdáti svého vlivu a postoupiti bojiště hraběti Bacciochimu.

"Ne, to neudělám!" zvolala infantka rozhodně. Já to nesmím udělati: vždyť mám ještě vykonati povinnost a na tu nesmím nikdy zapomenouti. Ačkoli toho padoucha velice nenávidím, vyžaduje toho mé přátelství k Dolores a má povinnost, abych zde za každou cenu zůstala a hleděla zase napraviti, čeho jsem se nevědomky proti ní dopustila. Však já vím více, než co si ty prohnaný padouchu myslíš. Já ti neustoupím, ačkoli zde má čest s mým přátelstvím pro Dolores těžký zápas vede. Ty myslíš, žes mne již docela odstranil a zpoleháš na to, že toho má hrdost nedopustí, abych se hleděla s císařovnou ještě smířiti, ale v tom se mýlíš. Je to ovšem těžký krok na to psaní, které jsem od císařovny obdržela: to jsi věděl dobře, ty lokajská duše, ale já se přemohu a ten krok učiním."

Infantka věděla hned, že ji byl Bacciochi u císařovny ze zrády obvinil, a tato zráda se mohla jen oné noční návštěvy hraběte d'Onzy týkati. Vyvrátit to podezření nemohla, neboť znala jeho prohnanou lesť, a kdyby byla před císařovnou zapírala, byla by tím ještě více v podezření ji utvrdila. Umínila si tedy, že to vyvede docela jinak.

Když vstoupila k císařovně do komnaty, obrátila se tato stranou. Infantka to ale již napřed věděla. Zůstala tedy u dveří státi a čekala, až ji císařovna osloví.

"Obdržela jste můj rozkaz, infantko?" tázala se Eugenie chladně.

"Od pana hraběte Bacciochi-ho."

"My spolu nemáme již co dělati. Já toho mám již dost, když musím na své nejbližší družině se přesvědčiti, že není radno někomu co věřit. Vám jsem dala celou svou důvěru, když hrabě d'Onzy—"

Infantka viděla, že se nemýlila.

"Když hrabě d'Onzy tajný rozkoz ode mne obdržel,—chtěla jsem toho nešťastníka zachrániti," mluvila Eugenie dále, "neboť jsem věděla, že se za ním skrývá princ de Camerata."

Infantka na sobě nedala znáti, že by ji byla tato slova překvapila, i stavěla se, jako by věděla o všem.

"Prosím, vyslechněte také mne!" zvolala Infantka a vrhla se před císařovnou na kolena: "nepropouštějte mne od sebe, dokud vám neřeknu vše."

"Jsem v skutku žádostiva, co by to mohlo být," prohodila císařovna potupně.

"Hrabě Bacciochi vám řekl, že jsem tu jenerálovu návštěvu vyzradila. Nepřicházím, proto abych zapírala, nýbrž abych pověděla, co vím."

"Tedy mluvte, ať slyším."

"Když to přišlo do veřejnosti, že byl jenerál v Tuileriích, říkala jsem každému, že navštívil mne."

"Co to slyším?" zvolala Eugenie žasnouc. "Tedy se mylí—"

"Že jsem já vaši důvěry zneužila a hraběte d'Onzy zde v těchto pokojích přijala. Vy mne trestáte přísně, že mne posýláte pryč."

Císařovna hleděla na infantku, jež před ní klečela, s patrným úžasnutím a tázala se pak:

"Ty jsi se tedy obětovala—"

"Abych všeliké nebezpečí odvrátila a všem řečem konec učinila. Zeptejte se hraběte Bacciochi-ho."

"A tys nevěděla, že to byl princ Camerata, jenž tenkrát sem přišel?"

"Bůh jest mi svědkem, to jsem nevěděla."

"Tedy bude moci císař to přenáhlení prominouti," pravila Eugenie, zdvihajíc infantku a ruku vřele jí tisknouc. "Nyní to již všecko pochopuju,—já ti udělala křivdu."

"Ať si o mně mluví císařské služebnictvo co chce, z toho si nic nedělám."

Eugenie byla blahým pocitem unešena, když viděla, že infantka svou čest za ni obětovala. A nyní se ještě o to jednalo, aby také ten mlčel, o němž se Bacciochi vyjádřil, že byl sám svou noční návštěvu v Tuileriích vyzradil.

Císařovna pojala infantku okolo krku a pravila:

"Já se o to již postarám, abys z toho neměla žádných nepříjemných následků. Těch pár řádků ode mne snáš a odpusť mi, že jsem ti nevědomky ublížila. Ty zůstaneš u mne, a já se již za tebe u císaře přimluvím, aby ti to odpustil. Měj zatím na těchto několika slovech dost, neboť pocházejí z upřímného srdce. Tys mne opravdu zahanbila. Nyní mám jen zlost na toho, jenž se chlubil, že byl v mých komnatách. O to se ani nepokoušej, abys mou vášeň zmírnila: já se na něm musím pomstiti, že mne tak zmal."

"A je v skutku on vinen?" tázala se infantka s důrazem.

"On jediný, jiný to býti nemůže. On, anebo ty, jiný to nemohl vyzradit. Věř mi, já ti závidím tvé spokojenosti!" zvolala císařovna štkajíc a položila si hlavu infantce na ňadra. "Ty jsi šťastna, že žádného muže nemiluješ, a co jsem jich já poznala, ty musím nenáviděti a v opovržení míti.

———

Travička.

Ona rozsáhlá čtvrt města Paříže, která jest nyní ulicemi Mexiko a Puebla, a z druhé strany pevností ohraničena, byla v onu dobu, o kteréž vypravujeme, ještě neúhledným předměstím, které velmi špatné pověsti požívalo. V tomto předměstí, Belleville nazvaném, bydlel takořka vyvrhel celé Paříže, že nebylo pořádně oblečeného člověka ani za jasného dne radno bez průvodce a beze zbraně do některé z tamnějších ulic, a tím méně do některého domu se odvážiti. Bylo to sídlo zločinců a nepravosti všeho druhu. Nebylo tam snad ani jediného domu, o němž by se bylo říci mohlo, že jsou jeho obyvatelé poctiví lidé.

V jedné ulici nalezala se poověstná hospoda, "u železných kruhů" nazvaná. Bylať to narážka na kruhy, které se dávají galejním trestancům na nohy, a v nichž se pak upevňuje řetěz, jenž vždy dva a dva trestance spojuje. Jak bylo již z tohoto názvu viděti, scházeli se tam bývalí galejní trestanci i jiná spřež podobného druhu.

Hostinská jízba zdála se býti dosti prostranná, neboť bylo po obou stranách dveří po třech oknech, jež byla začouzenými záslonami zastřená.

Pravý opak tohoto špinavého hostince tvořilo první patro, kde byla okna sice nízká, poněvadž tu bylo podstřeší, ale za to velmi čistá. Tabule v nich se třpytily jako zrcadla, ačkoli měly přizelenalý lesk. Záslony byly jako sníh bílé, ačkoli spravovaná místa jejich stáří prozrazovala.

V oknech stály hrnce s květinami, a mezi zelenými větvemi visela klec s kanárkem. Zdálo se, jako by byl tento hořejší byt s dolejší hospodou spojen býval, neboť byl do domu jen jediný vchod, a hořejší obyvatelé museli chodit skrze hostinský pokoj a pak teprv po starých příkrých schodech nahoru.

V tomto hořejším bytu bydlela jistá Gabriela Belangerová se svou mladou a krásnou dcerou Markétkou.

Tato Gabriela Belangerová byla jaksi tajemná osoba, a v jejím sousedstvu se o ní všelicos mluvilo, a také se u ní pozorovalo, že ji návštěvují často vznešení hosté, jak páni tak i dámy. Letního času odešla někdy Gabriela Belangerová třebas na několik dní z domu a přicházela obyčejně s těsně zavázaným uzlíkem, jehožto obsah s velkou opatrností na bezpečné místo ukládala, kam její dcera nikdy vkročiti nesměla. Tato Gabriela Belangerová byla někdy ve službě na zámku vojvody de Brienne, jenž tam se svou manželkou v neplodném manželství žil. Vojvodkyně byla starší, než její muž, který si ji vzal jen k vůli jejímu bohatství. Toto bohatství se ale znenáhla ztenčilo, a vojvodkyně umřela náhle. Mezi ostatním služebnictvem se tajně mluvilo, že ji Gabriela Belangerová otrávila; ale nikdo ji to nemohl dokázat.

Brzo na to porodila Gabriela děvče, a tu se vůbec mluvilo, že je má s vojvodou.

Právě toto děvče byla Markétka, která o minulosti své matky ani nejmenšího tušení neměla. Gabriela Belangerová ani sama nevěděla, že se ty pověsti o ní jako stín až do Paříže táhly, ač myslila, že ji tam nikdo nezná.

Také vojvoda de Briene zemřel za několik let náhlou smrtí, ale co se týkalo jeho pozůstalosti, byla Gabriela ve své naději sklamána, neboť myslila, že bude děvčátku její Markéta. Ano, tenkrát byla vzata do vyšetřování, obě mrtvoly byly vykopány, aby se dokázalo, nebyla-li tu ukladná smrt otrávením, ale Gabriela se jen usmívala, nechtíc vyšetřujícímu soudci odpověděti. Věděla dobře, že jí nikdo její vinu dokázati nemůže. Museli ji propustit z vyšetřování, a ona se pak odstěhovala se svým dítětem do Paříže, majíc za to, že v takovém množství hemžícího se lidu, nepozorována, své řemeslo provozovati může. A posud se jí to také podařilo. Nikdo ji nestíhal, ani nepozoroval, úřadové ji nechali na pokoji, a přede to bylo ukrutné a vražedné řemeslo, které tato žena provozovala.

Pod prknem v malé komůrce, kde ji ani její dcera vytrhovati nesměla, neboť se tam vždycky zamykala, měla uschované jedovaté byliny, a nichž dovedla všelijaké druhy jedu připravovati, a sice tak dobře, že by byl ani sebe důmyslnější lékař, anebo učebník v mrtvole tento jed nevyšetřil. Toto řemeslo provozovala s velkou opatrností a měla z něho bohaté žně.

Ve své naději na jmění vojvody de Brienne se sklamala, ale nyní šla vždycky na jisto a prodávala své léky za ryzé zlato.

Bylo již po půl noci, a v dolejší hospodě prozrazovalo v oknech slabé světlo, že jsou tam ještě hosti.

Tu se přiblížil z ulice ještě jeden host, maje na sobě starý plášť a na hlavě klobouk. V prostřed ulici se zastavil a díval se nahoru do oken, tam ale již nepozoroval žádné světlo. Na chvilku se zamyslil, neboť se snad štítil toho divokého hluku, jenž přicházel z dolejší krčmy, skrze kterouž musel jíti, chtěl li se dostat do hořejšího patra. Bezpochyby si myslil, že budou hosté již dávno z hospody pryč, ale nyní viděl, že by se jich tak brzo nedočkal, poněvadž to tam trvalo vždycky až do rána.

Odhodlal se a pokročil ku dveřím. Otevřel je pevnou rukou, a silné zacinknutí zvoncem oznamovalo přítomným hostům, že dostali novou návštěvu.

Krčma do kteréž vstoupil, byla hustým dýmem a puchem naplněna, že u stropu visící a skoro až na stůl dosahující lampy jen slabě mžikaly.

Nově přibylý host přirazil silně dveře, aby slušným se chováním se neprozradil, že do této společnosti nepatří. Tu i onde se k němu obrátily zraky přítomných hostů, kteří nestušně po lavicích se válíce, anebo lokty o stůl se opíraíce, z krátkých dýmek kouřili. V celé hospodě to jen bzučelo samým smíchem a hrubým hlaholem.

Nový host přešel přes celou krčmu až k nalévacímu stolu, jenž stál v pozadí. Za tímto stolem byli žena a muž, vypadajíce jako oběšenci a mluvíce spolu po tichu. Bylit to hospodský a hospodská od "železných kruhů." Když k nim nový host přicházel, pohlíželi naň po očku, mluvíce spolu dále.

Tento si nechal klobouk na hlavě a zůstal zahalen v plášť, ačkoli zde bylo horko, jako v peci.

Ostatní hosté popíjeli a křičeli dále, aniž by si ho byli všímali. To mu bylo právě vhod. Spatřil na blízku prázdný stůl a posadil se k němu.

Hospodský k němu přistoupil a změřil si ho zvědavým okem. Znal skoro všecky své vzácné hosti, ale toho zde ještě nikdy neviděl.

"Co ráčíte poroučet, pane?" tázal se, nahnuv nestydatým spůsobem svůj jizvovitý a hnusně se usmívající obličej skoro až k samému obličeji hostovu.

"Víno," odpověděl tento zkrátka.

Hospodský mu přinesl lahev vína a skleničku a čekal na zaplacení.

Neznámý host vytáhl z kapsy pětifrank a zakýval na hospodského, aby ještě jednou k němu přistoupil.

"Chci se vás na něco zeptat," pravil utlumeným hlasem, podávaje mu zlatý peníz. "Bydlí a vás nahoře jistá Gabriela Belangerová?"

Hospodský, jehož oči důvěrně zamžhouraly, jako by byl najednou tomu porozuměl, za jakou příčinou tento neznámý host jeho krčmu navštívil, zakýval hlavou.

"Rád bych šel k ní- ale aby to nikdo nespozoroval."

"To se může státi, pane. Za chvilku, až budou všickni hodně křičet a se smát, jděte tam k těm hnědým dveřím za nalévacím stolem, otevřte je rychlé a vklouzněte na chodbu. Na konci této chodby v levo jsou schody, patnáct stupňů vysoké,—nahoře zaklepejte, ona je doma."

"Tu máte," pravil cizí pán šeptem a spustil zlatý pětifrank hospodskému do hrubé červené ruky.

Tento se mu poděkoval a pravil šeptem, jako by byl ještě tohoto štědrého hosta trochu pobaviti chtěl:

"Máte bezpochyby s Belangerovou nějakou obchodní záležitost?"

"Jen použijte příznivého okamžiku, až bude velký hluk. Já vám budu krýt záda, aby to nikdo nespozoroval, až tam půjdete," napomínal jej tlustý a hrantý hospodský, a vrátiv se pak ku své ženě, mrknul na ni, jako by jí byl říci chtěl, že je tu zase něco zvláštního.

Neznámý host se obrátil k ostatní společnosti zády, nechav si klobouk na hlavě. Vína jen dost málo okusil, neboť mu nechtělo chutnati.

Tu se najednou strhl u ostatních stolů nějaký křik, a jeden z tamních hostů, dlouhý a vyzáblý chlap, žluté pleti, jež vypadala jako pergamen, pokřikoval na jiného, což tohoto velice podráždilo. V okamžení se utvořily dvě strany. Z toho pak nastal divčí a pomíchaný hluk, stolice se porážely, sklenice padaly na zem a nad hlavami těchto vzácných hostů, kteříž byli všickni vyvstali, kmitali se nože, lahve a židlice, a při tom se strhl pekelný hřmot.

Cizí pán se zdvihl a pokročil rychle za nalévací stůl, an zatím hospodský a jeho odhodlaná žena okolo něho vyskočili, chtíce se vrhnouti mezi zuřící hosti, kteří sklenice, lahve a židlice napořád rozbíjeli.

Nepozorován dostat se cizí host až k hnědým hrubým dveřím. Otevřel je spěšně a vstoupil do úzké chodby, která byla v čirou tmu zahalena. A dveře zapadly hned zase za ním do zámku. Hmataje rukama před sebou, dostal se až ku schodům, které byly úzké a příkré. Nahoře nad schody nebylo žádného světla pozorovati.

Dole zuřila pranice, i bylo slyšeti docela zřetelně jednotlivá slova ze zlodějské hantýrky, tlučení židlicemi o zem, kácení stolů a křik hospodské.

Neznámý pán vyšel opatrně po schodech až nahoru; a s jeho srdnatostí nemuselo to valně dopadati, zvláště když si pomyslil, že musí zasc, až půjde odsud, skrze tu krčmu jíti, a že by to proň byla osudná nehoda, kdyby ho tam policie zastihla.

V skutku se také zdálo, že se výstup v krčmě již měniti počíná. Zvonec z ulice zacinkal prudce a několikrát po sobě.

Obyvatelé v hořejším patře museli tento hřmot slyšeti.

Skrze jedny dveře, které nemusely být dobře zasazené, prokmitl slabý proužek světla.

Cizí pán šel po tomto světle a zaklepal na dveře.

"Kdo pak je to?" tázal se mladistvý hlas.

"Jen otevřte,—já jdu k paní Gabriele Belangerové."

"A tak pozdě v noci? Dole takový hřmot—"

"Nebojte se ničeho, já přicházím stranu nějaké důležité věci."

Ku dveřím se blížily lehké kročeje,—dveře se otevřely, a před cizím pánem stála Markéta, dvěře v ruce plápolající světlo.

Měla na sobě noční oblek, kterýž si byla na spěch přehodila. Tmavé vlasy jí padaly po ramenech v dlouhých copech; její modré, hustým obrvím zastíněné oči jevily zděšení, když před sebou spatřila neznámého muže s černými vousy.

Ustoupila rychle zpět; ale neznámý muž zůstal na místě, byv její krásou nemálo překvapen

Markéta vypadala v skutku půvabně. Levou rukou si držela stydlavě široký noční oblek u krku, a celý její zevnějšek prozrazoval milostnou nevinnost.

"Kdo pak jste, spanilé děvče?" tázal se cizí pán polonahlas a důvěrným tónem.

"Tu otázku měla bych vlastně já vám dáti," odpověděło děvče "Já jsem Markéta Belangerová—a vy?"

"Vy jste tedy dcera Gabriely Belangerové? Věru, toho bych se byl nikdy nenadál. Že si zde takovou známost udělám," pravil cizí pán a rozhrnul si plášť, že nyní viděla Markéta, že má na prsou krásnou diamantovou jehlici a řádovou stužku. Musel to býti tedy nějaký vznešený pán.

"Je vaše matka ještě vzhůru?"

"Já nevím,—ale zaklepejte tam na ty dveře. Jestli se vám neotevřou, řla moje matka již spát, a pak musíte přijít po druhé."

"Ač bych to k vůli vám s radostí udělal, je to pro mne velmi nebezpečné. Slyšíte dole ten popranik—již tam teče krev."

"Máte pravdu, pane, to je špatný dům", pravila dívka s tváří úzkostlivou. Zaklepejte tedy, já vám budu zatím svítit. Ale pospěšte si, chcete-li ještě s mou matkou mluviti."

Cizí pán pospíšil ku dveřím a zaklepal silně.

Nic se neozývalo.

"Jen zaklepejte ještě jednou a silněji," pobízela jej dívka: "moje matka bude v zadní komůrce."

Cizí pán zaklepal ještě jednou.

Hned na to se tázal hluboký, skoro mužský hlas:

"Kdo je to venku?"

"Jen otevřte, Gabrielo Belangerová: já vám musím něco důležitého vyříditi."

"Jste sám?"

"Když má člověk něco tajného před sebou," odpověděl neznámý utlumeným hlasem, "nepřivede s sebou žádných svědků."

Markétina matka byla velmi nedůvěřivá. Bylo slyšeti, že u vnitř ještě něco dělala, a pak teprv otevřela dveře.

Nyní stáli oba proti sobě, měříce mlčky jeden druhého zrakem.

Gabriela Belangerová byla nápadně velká a kostnatá ženština, a její hrubý a necitelný obličej zdál se býti jako z kamene vytesán. Oči měla velké a nevlídné, ale jejich pohled byl pronikavý. Měla na sobě staré černé šaty a na hlavě se šedivými a již silně prořídlými vlasy—černý čepec.

Celý její zevnějšek jevil na sobě něco ukrutného a ženské povaze naprosto se příčícího.

Pohlédla pátravým zrakem pozdnímu hostovi do obličeje, na nějž plné světlo padalo, a pak se ohlédla na Markétu, jež držela světlo v ruce.

Zdálo se, že dívka tomuto pohledu porozuměla, neboť odešla z pokojíka a zavřela za sebou dveře.

Gabriela Belangerová pobídla cizího pána pokynutím ruky, aby šel dále do pokojíka, v kterémž bydlela a spala.

Zde stála na stole nedaleko postele hořící lampa. V pozadí toho pokojíka, jen nuzným nábytkem opatřeného, byly ještě jedny dveře, které však byly zamčené.

Nyní zamknula také dveře, jimiž sem byl cizí pán vstoupil. Pak ukázala na jednu ze židlic, jež stály u stolu, a pravila hlubokým a pevným hlasem:

"Posaďte se, pane hrabě."

Cizí pán pohlédl na ni s úžasnutím a tázal se kvapně:

"Vy mne znáte?"

"Vy jste nejvyšší komoří Bacciochi, pakli se nemýlím," odpověděla Gabriela, aniž by byla v tváři živou pohnula anebo hlas svůj změnila.

"Vy mne překvapujete," mluvil hrabě dále.

"A proč, což nejste ten, kterého již jsem jmenovala?"

"Ale řekněte mi, odkud mne znáte?" tázal se Bacciochi dále, bera klobouk z hlavy, neboť to byl v skutku nejvyšší komoří Bacciochi.

"Nebyl jste před pěti lety na zámku Brienne?" tázala se Gabriela.

"Vy máte v skutku dobrou paměť. A vy jste tam tenkrát byla? Já so nepamatuju, že bych vás byl kdy viděl."

"To nic nedělá, pane hrabě. Právě, že vaše jméno znám, budeme spolu dříve hotovi. Co vás sem vlastně vede v tak pozdní hodinu?"

"To se nedá tak zkrátka vyříditi," odpověděl Bacciochi. "Přede vším mi dovolte jednu otázku. "Vy znáte rozličná tajemství přírody—"

"Jen málo které. Člověk by musel aspoň jednou tak dlouho žíti, aby jen něco z tajností přírody vypátral."

"Ale to jste vypátrala, jak se může tento život zkrátiti, aniž by to učenec poznal?"

"To je lehká věc pane hrabě, a já si na ní tak mnoho nezakládám. Život zkrátiti dovede každý, ale prodloužit ho nedovede nikdo."

(Pokračování.)

Přísný soudce.

Napsal Maurie Jókai.

Nastaly zlé časy Sedmihradsku. Kdo zdravé ruce a nohy měl, opouštěl domácí krb a chápal se meče, aby súčastnil se v těch bezpříkladně zoufalých bojích, jimž v dějinách nebylo, není a nebude rovných.

Nikdo nebyl nucen účastniti se v těch bojích, každý vrhal se dobrovolně ve vlavu bitevní a ten cítil se nešťastným, kdo doma zůstati a čas v nečinnosti tráviti musil, nemoha s jinými té slávy účastným býti.

Letopisy vypravují, že za těch časů Sdemihradsku zlatá doba nastávala. Pročteme li všechny ty sešloutlé listy, na nichž časy ony vypsány jsou, musíme si, ukládajíce tlustou tu knihu, vzdychnouti: Jaké to as byly krásné časy!

Přemnohé pamětihodné a podivné věci jsou z těch časů zaznamenány, velikou většinu jich máme nyní za zhola nemožnou. Mnohé jsou tak veselé, že čtenář se ani dosti vynasmáti nemůže, jiné opět jsou tak smutné, že když jsme je přečtli, oko se nám slzami zaleje a srdce nevýslovný bol pociťuje.

Povím zde jeden takový příběh, běh sám ví, kde jsem jej slyšel; snad mi jej vypravovala stará moje kojná a ta slyšela o něm bezpochyby již za svého mládí...

Nechť tedy rozzvučí se cymbál a housle, nechť vypravují ústa má nejsmutnější příběh, o němž jsem kdy slyšel.

I.

Udatní, v bojích otužilí hrdinové, mladí a plní života, sedíti kolem vysoko plápolajícího polního ohně. Všichni zdáli se býti dobré mysli; zapomněli snad již na dnešní krvavou bitvu, na draze vykoupené vítězství? Jak mnoho krve bylo prolito, přemnozí milí soudruzi nevrátili se již z boje do přátelského kruhu... včera ještě veselé, nadšené jistotou vítězství, kryje dnes chladný hrob. Toliko hrubý lipový kříž označuje místo, kde padli.

Starý generál vstoupil právě mezi veselé hochy. Každý zpomíná dne, kdy stříbrovlasý hrdina byl poraněn; byla to nejkrvavější bitva, dva krásní, hodní synové padli v jediném okamžiku po jeho straně, jediný jen mu zbyl, nejmladší syn Lászlo.

Sotva že vůdce spozorovali, vyskočili všichni se země.

"Děti!" pravil starý pán, přistoupiv blíže, "dnes spěte jen jedním okem, druhé zůstaň otevřeno; poražený nepřítel, poda-li-se mu voje své ještě jednou seřaditi, podnikne bezpochyby nový útok na nás. Dobrou noc!"

Bojovníci usedli opět na svá místa; generál odebral se do svého stanu, zasedl k stolu a rozloživ po něm velikou mapu, pozoroval ji dlouho, vyznačuje prstem směr svým myšlenkám. Přišed k jistému bodu, zarazil a pohroužil se v přemýšlení, bylo to asi místo strategicky velmi důležité.

Nedlouho na to vstoupil do stanu syn generálův kapitán Lászlo.

"Otče, baterie jsou postaveny," ohlašoval.

"Rád bych byl tobě hájení jich svěřil, ale není možná. Za hodinu vytrhneš z táboru, musíš nepřítele obejíti."

"Jsem připraven!"

"Syť mne pozoroval, [illegible] Hory za naším táborem [illegible] obejíti, až vyjdeš [illegible] do úboží, překročíš Marosh — [illegible] da tam bezohledně nebude velká — a odsud vyjdeš skalní úžlabinou nepříteli v zad. Pravda, ubrání velikou zajížďku po cestě krkolomné, ale musí tak býti, rozumíš mi? Za každou cenu! Nepodaříme-li nepřítele do zítřka něčeho proti nám, polonu na něho sám útokem. Na první znamení buď připraven!"

"Nezameškám ničeho a budu v čas na místě."

"Přidělím ti dvě oddělení jízdy, odvážlivé, ohatné lidi, kteří třeba do pekla půjdou, povedou-li je pořádný vůdce. V tomto boji musíme svítězit, rozhodujeť o osudu vlasti."

"Spolehni se, otče, že povinnost svou vykonám, — Avšak — sluha mi pravil, že dorůly nějaké listy . ."

"Jeden z nich patří tobě. Nemýlím-li se, jest od tvé ženy. Tam ve vaku mám jej najdeš."

Nedočkavě rozlomil kapitán Lászlo poštovní pečeť a počal čísti. Každou řádkou zasmušoval se víc a více možné krásný jeho obličej, a když byl dočetl, vytrhnul se z pesou jeho těžký povzdech.

"Ty's se zasmušil, Lászlo; dobré špatné zprávy?"

"Pro mne nejhorší. Marketka moje píše mi, že jest těžce nemocna a že smrt každé chvíle očekává. Zapřisáhá mne, abych, jakmile tento list obdržím, k ní pospíšil."

Starý generál neodvětil, řekl pouze:

"Ubohá, dobrá žena!"

"Kdybych ji ztratil, kdyby zemřela, aniž bych ji ještě jednou v životě viděl!" zalkal Lászlo. "Ach, milý otče, jak nespravedlivým jest osud ke mně, s bezohlednou rychlostí olupuje mne o ty, jež nejvíce miluji, kdo srdci mému, duši mé drazí jsou!"

Otec neodpověděl ani slovem, jakoby ani nářek syna svého nebyl slyšel a jal se znova na stole ležící mapu prohlížeti.

"Když jsem jí poslední přivinul k prsoum svým a dlouhým, slaďkým polibkem s ní se loučil — co den zpomínám na ta chvíle — jak zmučilá byla! Připínajíc mi palaš pravila: Běž války tě opatruj a dej, aby's jej ve cti zachoval!"

"Bůh slyšel tuto prosbu hodné ženy tvé, synu můj."

"Otče, otče můj! srdce by mi puklo bolestí, kdybych tuto drahou, šlechetnou bytost ztratiti měl!"

A starý šedý otec šeptal pro sebe:

"Ubohý, ubohý synu můj!"

II.

Hodinu po obdrženém rozkazu opustil kapitán Lászlo s oddílem svým tábor, aby, jak mu přikázáno, nepřítele zaskočil. Jel v čele vojínů po boku druhého kapitána, jenž se všemožně, ale bez úspěchu namáhal, aby trudné myšlenky jeho zapudil a jej k rozhovoru přimil.

Dorazivše k Marosh spatřili jezdce, jenž se k nim úprkem blížil. "Přichází z tábora a nese nějaký rozkaz," myslili vojíni a celý oddíl se zastavil.

"Co nového, Barabáši?" ptal se kapitán, překvapen náhlým objevením se starého věrného sluhy, jejž doma u postonávající manželky byl zůstavil.

"Důležité psaní, pane kapitáne."

"Byl jsi v táboře?"

"Jen okamžik; jak jsem zvěděl, kterým směrem jste se dal, pospíchal jsem za vámi, aniž bych byl s panem generálem mluvil."

List, cizí rukou psaný, oznamoval Lászlovi, že manželka jeho se smrtí zápasí a že jest posledním jejím přáním, přivinouti jej ještě jednou k věrnému srdci svému.

"Jsem ztracen!" zvolal Lászlo. "Co počnu?" ptal se pošle nebo stojící druhý kapitán.

"Což to vím? O bože, bože můj!"

Lászlo, chápa celou velikost bolu svého i svého nešťastí, jak rád bych tu pomohl! Slyš, příteli! odevzdej mi velení a pospěš k smrtelnému loži své manželky."

"Nemohu!"

"Nedůvěřuješ mi!"

"Důvěřuji, úplně důvěřuji, ale nesmím místo své opustit!"

"Vydáš-li se okamžitě na cestu, ještě noc stráviti v domě svém a snad i dříve, než boj započne, se navrátíš."

Lászlo přemýšlel okamžik; na obličeji jeho obrazil se veliký boj, jejž u vnitru svém bojoval.

"Čas mizí, nevěhoj Lászlo a buď úplně bezpečen; tvé povinnosti přejal obětavý, spřízněný přítel."

"Díky, tisícero díky, příteli! Ano půjdu, musím jí ještě jednou v tomto životě spatřit."

"Odevzdej mi denní rozkaz."

"Zde, příteli! S ranním úsvitem jsem opět u vás. Barabáši, jedme!"

Trhl koněm a ušlechtilé zvíře letělo s ním o závod s větrem, jakoby tušilo, jak na spěch má a kam pospíchá.

Voják se zapomněl a hrál o život svůj — ba o víc, o čest svojí, aby mohl spatřiti ještě jednou věrnou, milovanou ženu svoji ...

Dorazil domu právě v čas.

Umírající chůzi vstoupily v tvářích se již znaky slav vítězství, ale pousmívati již nemohla, aby přivítala milášku srdce svého.

Poslední polibek, poslední stisknutí ruky a zlatá ty -ži zavěsily se na vlasy.

Ubohý vdovo! . . . Ubohý manželi!

III.

Když časně z rána nepřítel tábor napadl, byl již malý oddíl na vykázaném místě.

Rozvinul se krvavý boj, hlavně když byl nepřítel seznal, že octnul se mezi dvěma ohni. Brázdil se všemi silami a snažil se protrhnouti řady jízdy, již Lászlo velel měl.

Starý generál nechtěl svým očím věřit, když dalekohledem pozoroval, jak oddíl syna jeho svůj boj v postavení svém se vhájiti nemůže a ustupovati počíná.

"Není možná! Lászlovi lidé, nejudatnější z celého tábora. Blesky bolí! Ještě čtvrt hodiny a nepřítel jest zachráněn!"

Neš — v rozhodném tomto okamžiku dostavil se Lászlo na bojiště.

"Ku předu? Ku předu, příteli?" zvolal šavlí vysoko ve vzduchu mávaje a již vedl k novému útoku jezdce své, jak, jakoby novým nadšeným duchem, nepřítele v prvotní nebezpečné jeho postavení zahnali, hrůzou na rozvinutí celou sílu svojí a tlačíce jej mezi dva ohně.

(Dokončení bude.)

OMAHA.

A. SARP,

pomocníce k porodu v Omaze, bydlí 192, roh 12té a Harney ul. vedle lékárny Rosého.

Cestovatelé

OMAHA,

nejlepší pokrmy i nápoje, dobré postele a veškerá pohodlí,

HOSTINEC

VÁCLAVA KUČERY.

Přijte se na Bohemian Hall.

Chcete-li víno jako malvaz piva Jděte do hostince Pivoňkova!

roh 7. a Johnson ulice

V OMAHA, NEB.

ČESKÝ STRAVNÍ DŮM,

pouze dva bloky od nádraží a obchodní část města.

C